

STATNETT SF
Postboks 4904 Nydalen
0423 OSLO

Vår dato: 13.11.2024

Vår ref.: 202407338-48 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Saksbehandler:
Marie Rushfeldt

NVE godkjenner detaljplan for utvidelse av Blåfalli koblingsstasjon

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) viser til søknaden fra dere om godkjenning av detaljplan for Blåfalli koblingsstasjon¹. Koblingsstasjonen er en del av Statnett sin 420 kV kraftledning mellom Blåfalli og Gismarvik.

Statnett har den 28. mai 2024 oversendt tre separate detaljplaner for henholdsvis 420 kV kraftledningen, Blåfalli koblingsstasjon og Gismarvik transformatorstasjon. Dette vedtaket gjelder for Blåfalli koblingsstasjon.

1. Vedtak om godkjenning

1.1. Vedtak og vilkår

NVE godkjenner detaljplanen datert 28. mai 2024 for å bygge, drifte og vedlikeholde Blåfalli koblingsstasjon i Kvinnherad kommune i Vestland fylke. Godkjenningen har hjemmel i konsesjonen datert 29. september 2023².

Vår godkjenning omfatter ikke etableringen av det permanente masselageret som beskrives i detaljplanen. Dette fordi Statnett har søkt om en konsesjonspliktig endring av størrelsen og plasseringen av massetaket.

Det er konsesjonær sitt ansvar at detaljplanen er i samsvar med vilkår og forutsetninger gitt i konsesjonen, og at anleggsarbeidet mv. gjennomføres slik det er beskrevet i detaljplanen.

Detaljplanen kan ikke fravikes uten avklaring fra NVE. Dersom den videre planleggingen og gjennomføringen viser at andre løsninger enn de som er beskrevet i detaljplanen kan redusere ulempene utbyggingen medfører, ber vi dere om å ta kontakt med oss slik at vi kan behandle endringen(e).

---

¹ NVE-ref.: 202407338-10.

² NVE-ref.: 201705405-496.

Godkjenningen gis på følgende vilkår:

Før anleggsperioden

- Dere skal orientere NVE, berørte kommuner, grunneiere og rettighetshavere om datoen for oppstart før anleggsarbeidet starter.
- Dere skal gjøre entreprenører og eventuelle underentreprenører, konsulenter og andre som planlegger og bygger anlegget på vegne av konsesjonær kjent med detaljplanen og dette vedtaket.

Underveis i anleggsarbeidet

- NVE kan senere stille krav om at dere detaljerer prosjektet ytterligere og dokumenterer bygging, drift og vedlikehold ved hele eller deler av anlegget, og at slik dokumentasjon skal godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang.
- Dere skal til enhver tid ha oppdaterte kart som kan legges fram for NVE hvis vi ber om det.

Etter anleggsarbeidet

- Dere skal sende en sluttrapport til NVE senest ett år etter at anlegget er satt i drift, jf. [NVEs veileder for sluttrapport \(nve.no\)](https://nve.no).
- Sluttrapporten skal inkludere før- og etterbilder av vegetasjonsskjermene og av riggplassene. Eventuell gjenoppretting av skader skal dokumenteres i rapporten.

Generelt

- Hvis dere avdekker uønskede hendelser som har skadet eller kan skade miljøet betydelig, skal dere rapportere det til NVE. Opplys om hvilke tiltak som er eller vil bli iverksatt for å rette opp skader og hindre gjentakelser.

1.2. Mulighet til å klage

Vedtaket kan påklages. Se informasjon om retten til å klage på siste side.

1.3. Dere skal orientere grunneiere og rettighetshavere

Vi ber dere om å sende vedlagte orienteringsbrev til berørte grunneiere, rettighetshavere og gjenboer/naboer så snart som mulig. Dette vedtaket skal legges ved orienteringsbrevet. NVE ber dere sende en bekreftelse på at orientering er sendt til nve@nve.no.

2. Forhold Statnett må være oppmerksom på

2.1. Forholdet til plan- og bygningsloven

Siden anlegget har konsesjon etter energiloven, gjelder ikke plan- og bygningsloven³. Det betyr at dere ikke trenger å søke dispensasjon fra gjeldende kommunale arealplaner eller kommunal byggesaksbehandling.

NVE ber om å bli orientert dersom områder som er godkjent til midlertidig arealbruk i NVEs tillatelser, omgjøres til permanent arealbruk i medhold av annet lovverk. NVE skal motta kopi av søknader og eventuelle tillatelser.

Når anlegget er ferdig bygget, skal dere sende kommunen kartdata i egnet kartformat med alle fysiske anlegg, slik at det offentlige kartverket kan oppdateres. Kravet står i byggesaksforskriften (SAK 10)⁴.

2.2. Anlegget er omfattet av kraftberedskapsforskriften

Anlegget er omfattet av kraftberedskapsforskriften⁵. NVE har i denne godkjenningen ikke vurdert om tiltaket tilfredsstillende kravene i forskriften.

2.3. Tillatelser dere trenger etter annet lovverk

I tillegg til denne godkjenningen av detaljplanen må dere sørge for å skaffe dere nødvendige privatrettslige rettigheter før anleggsarbeidene starter.

Statnett er også ansvarlig for å innhente nødvendige tillatelser etter annet lovverk.

---

³ [Plan- og bygningsloven § 1-3](#) (lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling).

⁴ [Byggesaksforskriften \(SAK 10\) § 4-3](#) siste ledd (forskrift 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak).

⁵ [Kraftberedskapsforskriften](#) (forskrift 7. desember 2012 nr. 1157 om sikkerhet og beredskap i kraftforsyningen).

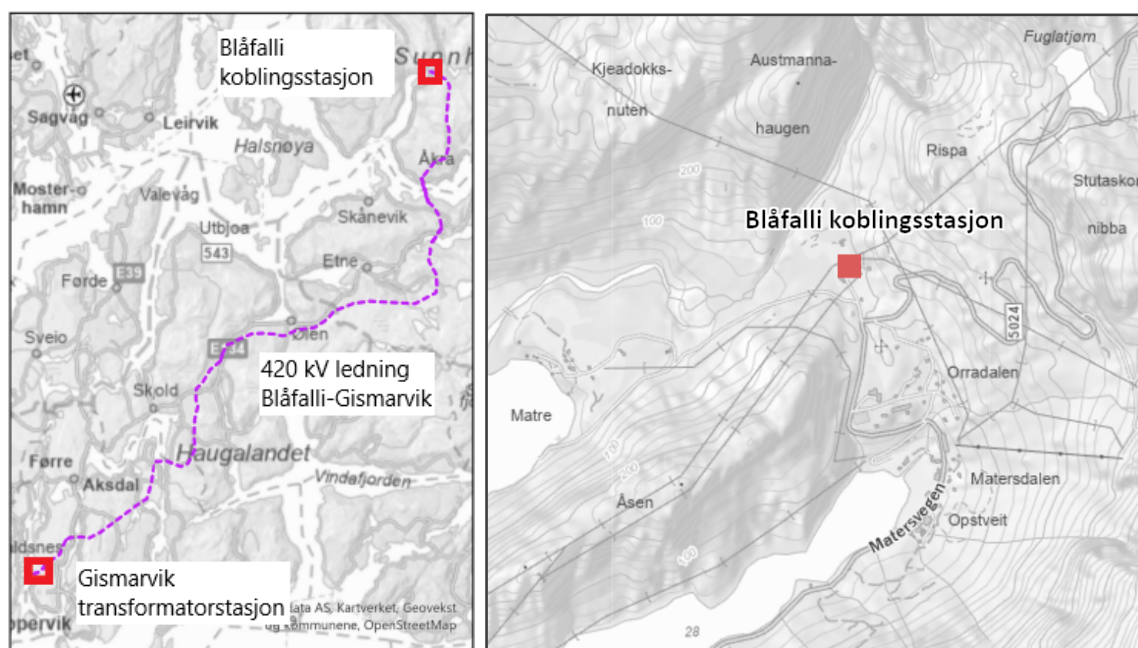

3. Bakgrunn

NVE avga innstilling til Olje- og Energidepartementet (OED, nå Energidepartementet (ED)) 8. februar 2023 der NVE tilrådte at Statnett fikk konsesjon til å bygge blant annet en utvidet Blåfalli koblingsstasjon. Kongen i statsråd fattet 29. september 2023 vedtak⁶ om konsesjon med bakgrunn i NVEs innstilling og departementets tilråding.

Statnett fikk tillatelse til å utvide Blåfalli koblingsstasjon, bygge og drive nye Gismarvik transformatorstasjon og bygge en ny 88,4 kilometer lang 420 kV kraftledning fra Blåfalli til Gismarvik (Figur 1). Tillatelsen ble gitt som del av en større spenningsoppgradering på Haugalandet, ettersom dagens nett ikke har kapasitet til å tilknytte nye store forbrukskunder.

Statnett har sendt inn tre detaljplaner, en for hver av de to stasjonene og en for ledningen. Dette vedtaket omhandler detaljplanen til Blåfalli koblingsstasjon. Ved Blåfalli koblingsstasjon skal det bygges et kontrollhus med grunnflate på ca. 430 m² og et lagerbygg. Stasjonen vil utvides med 12 dekar i sørvestlig retning slik at det inngjerdede stasjonsarealet vil bli om lag 29 dekar og det totale stasjonsarealet vil bli 45,5 dekar. Det skal også etableres et permanent masselager i forbindelse med bygging av stasjonen.

Figur 1: Bildet til venstre viser en oversikt over den omsøkte ledningstraseen for 420 kV Blåfalli-Gismarvik (stiplet lilla) og de to stasjonene i hver ende av ledningen. Bildet til høyre viser plasseringen av Blåfalli koblingsstasjon. Kilde: NVE Atlas.

⁶ NVE ref.: 201705405-516.

4. Høring og innkomne merknader

4.1. Detaljplanen har vært på høring

I anleggskonsesjonen er det i vilkår nr. 10 blant annet satt krav om at «Statnett skal utarbeide planen i kontakt med berørt kommune, grunneiere og andre rettighetshavere». I detaljplanen er det opplyst at grunneiere og rettighetshavere er involvert. Statnett har blant annet avholdt dialogmøte med Kvinnherad kommune.

NVE sendte detaljplanen for Blåfalli koblingsstasjon på høring 4. juni 2024 sammen med Gismarvik transformatorstasjon og 420 kV ledning Blåfalli-Gismarvik. Fristen for å komme med merknader til detaljplanene var 28. juni 2024. Det ble gitt en ukes utsatt frist til Statsforvalteren i Vestland.

4.2. Innspill til detaljplanen

Vi har mottatt 28 innspill til detaljplanene, men ikke alle er relevante for Blåfalli koblingsstasjon. Innspillene er forelagt Statnett, som har kommentert innspillene i brev av 11. juli 2024. Statnett har ingen kommentar til høringsinnspillene som har kommet inn for Blåfalli koblingsstasjon.

Nedenfor gir vi en kortfattet presentasjon av innspillene som gjelder Blåfalli koblingsstasjon. De fullstendige uttalelsene er tilgjengelige gjennom [elnnsyn](#).

Vestland fylkeskommunen påpekte i brev av 26. juni 2024 at det skal tas i bruk et nytt areal for masselager vest for Blåfalli koblingsstasjon. Potensialet for funn av fredede kulturminner ble vurdert som moderat, og de vurderte at ytterligere undersøkelser ikke er nødvendig.

Direktoratet for mineralforvaltning (DMF) påpekte i brev av 26. juni 2024 at detaljplanen viser midlertidig masselager for opptil 2000 m³ og permanent masselager for opptil 19 600 m³ ved Blåfalli koblingsstasjon. Dette er endret fra tildelt konsesjon.

DMF skrev at de ikke så noen konsekvenser for registrerte mineralressurser, bergretter eller aktive masseuttak. DMF oppfordrer til samfunnsnyttig bruk av massene, men har ellers ingen merknader.

Statsforvalteren i Vestland påpekte i brev av 4. juli 2024 at de forventer at naturmiljø og landbruksareal ivaretas ved å minimere inngrep, tilpasse installasjoner til terrenget, og tilbakeføre området etter moderne praksis.

Statsforvalteren minner om at Statnett må forholde seg til gjeldene lover og forskrifter for forurensning, massehåndtering, støy og naturfare.

Statsforvalteren hadde ingen merknader til endringene om permanent masselager og midlertidig anleggsvei ved Blåfalli.

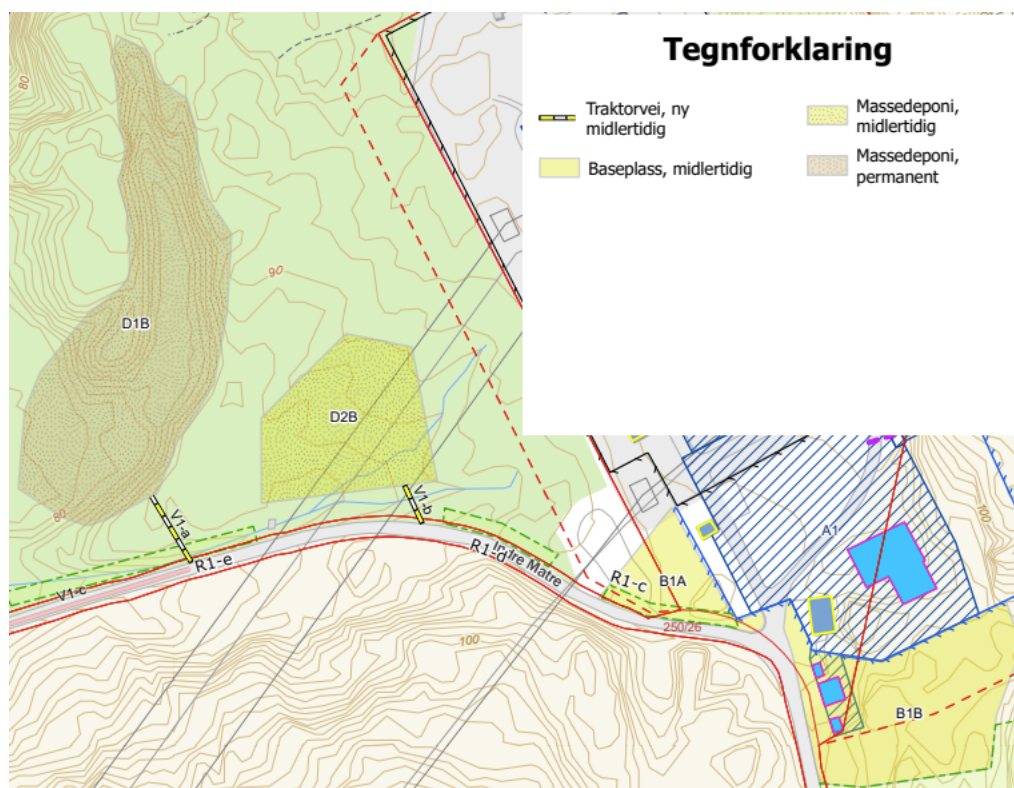
5. NVEs vurderinger av endringer fra konsesjonen

Statnett skriver i detaljplanen at dere ønsker å endre arealbruken for det permanente masselageret sammenlignet med den konsesjonsgitte løsningen. NVE påpeker at endring av permanent arealbruk er konsesjonspliktig, og at Statnett må søke NVE om endring av konsesjonen. NVE har vurdert at vi likevel tar detaljplanen til behandling, men behandlingen omfatter ikke det omsøkte permanente masselageret D1B. Se også vurdering av temaet i kapittel 6.2.2.

I tillegg har Statnett redegjort for noen endringer i detaljplanen som NVE har vurdert at ikke er konsesjonspliktige:

1. Nytt midlertidig masselager, D2B
2. Nytt midlertid riggområde, B1B
3. Ny midlertidig vei, til det permanente masselager, V1-a

NVE forutsetter at Statnett har avklart tillatelse til bruk av arealene med aktuelle grunneiere. NVE mener at disse endringene er innenfor rammen til konsesjonen, og har derfor behandlet dem som en del av vår detaljplangodkjenning.

Figur 2 Kart som viser permanent masselager D1B, midlertidig masselager D2B, midlertidig riggområde B1B og midlertidig vei V1-a. Kilde: Statnett

6. NVEs vurderinger av detaljplanen

6.1. Hva vurderer NVE?

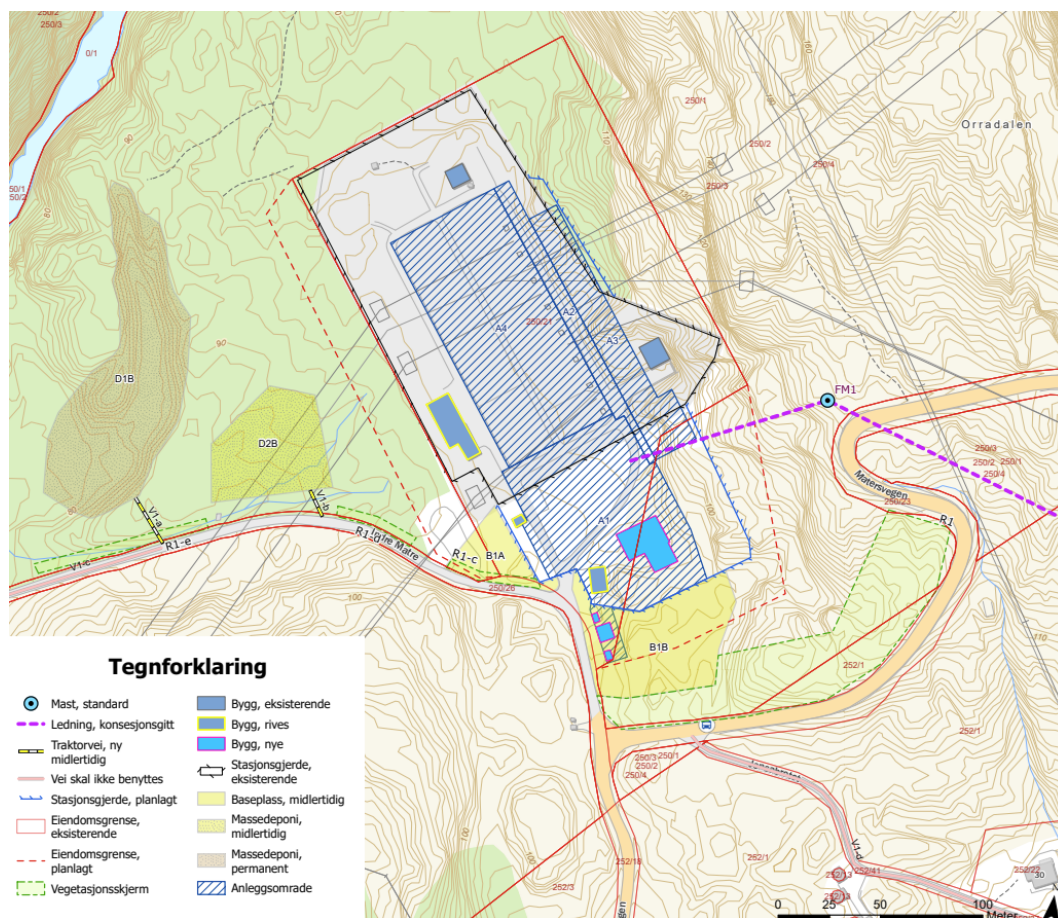
Formålet med en detaljplan er å sikre at dere som konsesjonær tar hensyn til miljø og landskap når anlegget bygges og driftes. I vår behandling kontrollerer vi at detaljplanen oppfyller aktuelle vilkår i konsesjonen. Vi vurderer og kommenterer også andre tema og forhold der konsesjonær eller høringsparter ønsker avklaring fra NVE. Forhold som NVE mener beskrives på en god måte i detaljplanen, og som det ikke er kommet merknader til i høringen, blir ikke vurdert nærmere av NVE.

6.2. Arealbruk

I anleggskonsesjonen er det gitt tillatelse til permanent arealbruk, samt tillatelse til å etablere midlertidige anleggs- og riggplasser, og midlertidige anleggsveier i forbindelse med bygging og drift av anleggene.

Permanent arealbruk skal være avklart i konsesjonen. I detaljplanen søker Statnett om midlertidig arealbruk til riggplasser, masselager og traktorvei (som vist i figur 3).

Hvordan Statnett beskriver inngrep og istandsetting i detaljplanen og NVEs påfølgende vurdering, omtales nærmere i kapitlene nedenfor.

Figur 3 Detaljplankart over Blåfalli koblingsstasjon. Kilde: Statnett 24. oktober 2024

6.2.1. Arrondering og istandsetting

Statnett skriver at anleggsarealer vil bli istandsatt etter prinsippene i Statnetts håndbok for terrengbehandling. Midlertidige arealer vil bli tilbakeført til opprinnelig bruk, med naturlig revegetering. De skriver også at det ikke skal gjennomføres arbeid utenfor de definerte arealbruksgrensene i detaljplankartet (Figur 3). I høring til detaljplanen skrev Statsforvalteren at de forventet at naturmiljø og landbruksareal ivaretas gjennom å minimere inngrep, tilpasse installasjoner til terrenget og tilbakeføre området.

NVE legger til grunn at Statnett følger håndboken for terrengbehandling under bygging og istandsetting av anlegget. Vi minner samtidig om «NVEs veileder for terrengbehandling ved bygging av vassdrags- og energianlegg»⁷ og påpeker at fyllinger må mettes med finere masser under toppmassene, slik at toppmassene ikke vaskes ned i hull mellom sprengstein ved regnskyll. Toppmassene skal ikke klappes, men legges rufsete tilbake for å legge til rette for naturlig revegetering. NVE er enig med Statsforvalteren i Vestland om at det i forbindelse med arrondering og istandsetting er viktig å få til overganger som er så like terrenget rundt som mulig.

I anleggskonsesjonen er det stilt krav om at Statnett skal foreta en forsvarlig opprydding og istandsetting av anleggsområdene, som skal være ferdig senest to år etter at anlegget eller deler av anlegget er satt i drift.

NVE har satt vilkår om at Statnett skal utarbeide en sluttrapport og sende den til NVE innen ett år etter at anlegget er satt i drift. I sluttrapporten skal dere dokumentere at anlegget er bygget i samsvar med konsesjonen, den godkjente detaljplanen og eventuelle endringer som er godkjent i løpet av byggeprosessen. Dersom oppryddingen ikke er ferdig når sluttrapporten sendes inn, skal Statnett også rapportere status og framdrift for dette arbeidet. [Veileder for sluttrapport finnes på nve.no](#). NVE oppdaterer den digitale veilederen jevnlig, og anbefaler at dere bruker nyeste versjon.

6.2.2. Masselager

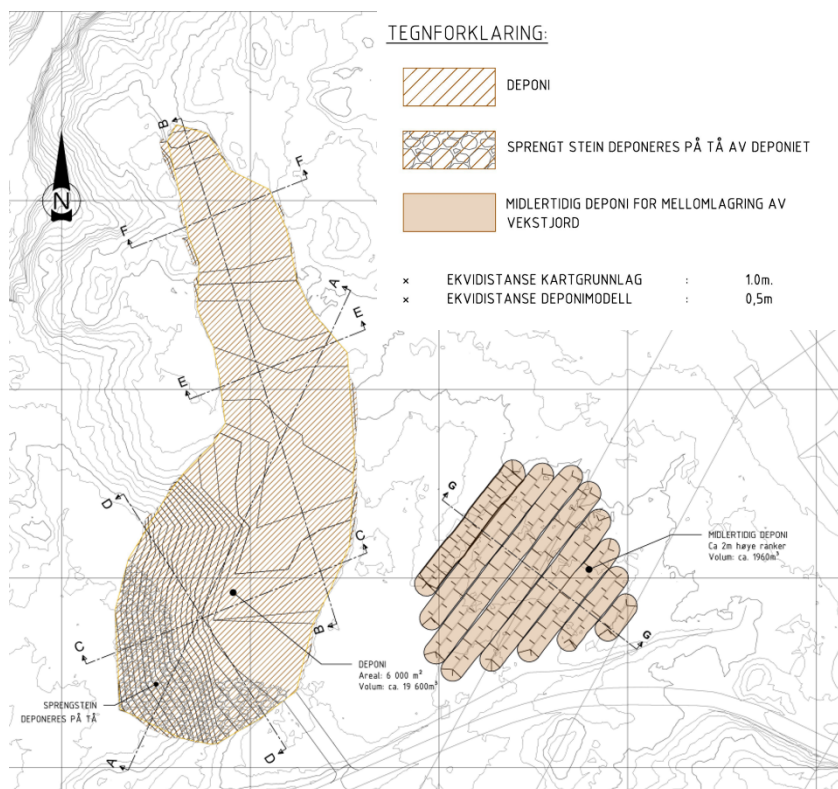
Anleggskonsesjonen gir Statnett tillatelse til å etablere et permanent masselager på 5,3 daa, som vist i kart vedlagt konsesjonssøknaden. Etter at Statnett gjennomførte undersøkelser på stedet ble arealet for det permanente masselageret noe justert fra den opprinnelige konsesjonssøknaden av 20. april 2020, fra 5,3 daa til 6 daa. Masselageret er også flyttet noen meter mot vest. NVE har informert Statnett om at disse endringene ikke kan behandles i detaljplanen, men krever ny anleggskonsesjon. Statnett sendte inn en endringsøknad til konsesjon 11. oktober 2024.

Ifølge detaljplanen vil det være behov for både et permanent og et midlertidig masselager. Plasseringene av masselagrene er vist i detaljplankartene, og volumet(m³) er spesifisert i detaljplanen. Illustrasjon av hvordan masselagrene er tenkt gjennomført og plassert er også vedlagt detaljplanen i vedlegg 3A og 3B (se figur 4). Det midlertidige masselageret vil bli brukt til mellomlagring av vekstjord og tilbakeføres til opprinnelig bruk med naturlig revegetering.

---

⁷ [NVE Veileder Nr.2/2021 Veileder for terrengbehandling ved bygging av vassdrags- og energianlegg.](#)

Figur 4: Oversikt over planlagt permanent og midlertidig masselager. Kilde: Statnett 17. april 2024

NVE minner om at det viktig at vekstmassene ikke blandes med andre masser i alle faser av anleggsarbeidet. Se kapittel 6.2.1 *Arrondering og istandsetting* i NVEs veileder for flere detaljer om istandsetting. Vi legger til grunn at Statnett kun benytter det midlertidige masselageret til lagring av vekstmasser slik det står i detaljplanen.

Direktoratet for mineralforvaltning uttalte seg til høring av detaljplanene at de ikke ser noen konsekvenser knyttet til registrerte mineralressurser, bergretter eller aktive masseuttak med hensyn til endringen fra konsesjonen. NVE påpeker at det er Statnett som er ansvarlig for at tiltaket utføres med nødvendige tillatelser fra rette myndighet og forutsetter at det midlertidige masselageret tilbakeføres til det opprinnelige. For vurdering av tilbakeføring og istandsetting, se kapittel 6.2.1 over.

6.2.3. Midlertidig anleggsvei

I kapittel 6.1.1. av detaljplanen skriver Statnett at de planlegger to midlertidige anleggsveier mellom offentlig vei og frem til masselager vest for stasjonsområdet, se figur 3. Veiene skal etableres med pukklag, og skal tilbakeføres etter endt anleggsarbeid. NVE minner om at midlertidige veier skal legges «lett» i terrenget og at det skal vurderes om det er behov for terrengforsterkende tiltak dersom underlaget har dårlig bæreevne. Toppmasser skal skaves av for lettere tilbakeføring når veien er fjernet.

6.2.4. Riggplasser

Statnett har planlagt to midlertidige basearealer for lagring, rigg og parkering som skal tilbakeføres etter bruk. Disse er vist i detaljplankartet (se figur 3) og beskrevet i kapittel 6.1.2 i detaljplanen. Arealene er planlagt med vegetasjonsskjerming.

NVE til grunn at dere følger prinsippene for etablering og istandsetting av basearealene beskrevet i detaljplanen og i Statnetts håndbok for terrengbehandling.

NVE påpeker at bilder fra før og etter istandsettingsarbeidet av riggplassene skal inngå i NVEs sluttrapport for anleggsarbeidet.

6.3. Naturmangfold

De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 er vurdert i konsesjonsbehandlingen i NVEs notat «Bakgrunn for innstilling».⁸ NVE har gått gjennom offentlige databaser som Naturbase og Artsdatabankens Artskart den 25. september 2024, og har ikke avdekket nye funn.

Vi har ikke gjort en vurdering av naturmangfold for endringen av plassering og størrelse av nytt permanent masselager. Vurderinger av dette vil bli gjort i forbindelse med egen behandling fra NVE.

6.4. Skogrydding og vegetasjonsskjerming

I konsesjonens post nr. 14 er det stilt krav om vegetasjonsskjerming:

Statnett skal etablere naturlig vegetasjonsskjerming mellom Blåfalli koblingsstasjon og veien til Indre Matre.

I detaljplankartet har Statnett markert restriksjonsområder (R1(a-e)). For restriksjonsområdene står det i detaljplanen at vegetasjonen skal bevares, og gjenopprettes dersom den blir skadet under anleggsarbeidet. NVE bemerker at Statnett ikke beskriver hvordan en eventuell gjenoppretting skal gjennomføres.

For å ivareta kravet i vilkåret fra anleggskonsesjonen, ber NVE om at før- og etterbilder av vegetasjonsskjerme og en eventuell gjenoppretting av skader skal inngå i NVEs sluttrapport for anleggsarbeidet.

6.5. Naturfare

Naturfare ble vurdert i konsesjonsfasen. For Blåfalli har Norges Geologiske Institutt (NGI) vurdert skred- og flomfaren, uten å finne at utvidelsen av koblingsstasjonen medfører konflikt med faresoner for flom og skred. Søk i NVEs kartdatabase NVE Atlas av 9. oktober 2024, viste at området var utenfor aktsomhetssone for flom og faresone for skred i bratt terreng.

---

⁸ NVEs notat «Bakgrunn for vedtak» datert 08. september 2023, NVE ref.: 201705405-506.

NVE minner likevel om at det er konsesjonærens ansvar at planleggings-, anleggs- og driftsfasen tar høyde for den reelle faren, og at anlegget ikke øker faren for skred eller flom for tredjepart.

6.6. Kulturminner

I anleggskonsesjonens post nr. 10 er det satt følgende vilkår:

Konsesjonæren skal avklare undersøkelsesplikten etter kulturminneloven § 9 før detaljplanen blir godkjent.

I detaljplanens kapittel 5.2.2 opplyser dere at kulturminneundersøkelser er gjennomført for alle berørte arealer gitt i anleggskonsesjonen. Statnett bemerker at arealet for nytt masselager antakelig er utenfor undersøkte arealer, og skriver at dersom kulturminnemyndigheten vurderer at det er behov for undersøkelser, vil Statnett sørge for at undersøkelsene gjennomføres før arealet blir tatt i bruk. Videre skriver dere at dersom ukjente kulturminner blir oppdaget under anleggsarbeidet, vil dere stanse arbeidet og kontakte kulturminnemyndighetene for å vurdere behovet for tiltak. Fylkeskommunen ble tilsendt detaljplanen på høring og vurderte at potensialet for funn er moderat, men at de vurderer at ikke er behov for undersøkelser. NVE legger til grunn at Statnett har avklart undersøkelsesplikten med fylkeskommunen, og har ingen videre merknader.

6.7. Riving av eksisterende bygg

I anleggskonsesjonen er det gitt tillatelse til å rive eksisterende kontrollhus og garasjebygg. I detaljkartet for Blåfalli koblingsstasjon har Statnett markert hvilke bygg som skal rives i forbindelse med tiltaket. Vi observerer at det også skal rives et lite bygg ved riggplass B1A (Figur 3). Det ble ikke behandlet i konsesjonssøknaden, og rivingen er ikke ytterligere beskrevet i detaljplanen. I henvendelse til Statnett av 24. oktober 2024 ble vi informert at bygget som skal rives er et pumpehus eid av brannvesenet, og at de har inngått en ordning for å ivareta vanntilførselen for hensyn til brannsikkerhet. NVE legger til grunn at Statnett innehar nødvendig tillatelse for riving av bygg som omtales i detaljplanen.

Videre forutsetter NVE at arbeidet med riving av kontrollhus og garasjebygg følger de samme prinsippene som dere omtaler i detaljplanen, og ellers utføres i tråd med gjeldende tillatelser og lovverk. NVE har ingen ytterligere merknader til dette.

7. Konklusjon NVEs vurdering

Statnett har beskrevet hvordan dere skal overholde krav i anleggskonsesjonen, planlagt arealbruk og plan for istandsetting i detaljplanen. Etter NVEs vurdering gir detaljplanen i kombinasjon med NVEs vilkår, en tilstrekkelig beskrivelse av hvordan bygging og drift av Blåfalli koblingsstasjon skal gjøres med hensyn til miljø og landskap.

Med hilsen

Kristian Markegård
direktør

Anne Johanne Kråkenes
seksjonssjef

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:

STATNETT SF

Kopimottakerliste:

STATENS VEGVESEN

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard

KVINNHERRAD KOMMUNE

STATNETT SF - Kari Eika

STATNETT SF - TORSTEIN KLAUSEN

STATSFORVALTAREN I VESTLAND

VESTLAND FYLKESKOMMUNE

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	<p>Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket.</p> <p>Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket</p>
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	<p>Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.</p>
Hva skal med i klagen?	<p>Klagen bør være skriftlig. I klagen må du:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. <p>I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.</p>
Du kan få se dokumentene i saken	<p>Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.</p>
Vilkår for å gå til domstolene	<p>Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan.</p> <p>Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.</p>
Sakskostnader	<p>Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.</p>
Hvem kan klage på vedtaket?	<p>Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.</p>
Hvor skal du sende klagen?	<p>Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no.</p> <p>NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.</p>

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.